NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 220 — NGÀY THỨ NĂM 24 JUILLET 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE 1924

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61, Rue du Coton, Hanoi

Rédacteur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỘC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$12 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cách phục-sức ta nên thế nào?

(DƯ-LUẬN)

I

Ít lâu nay trên mấy tờ báo quốc-văn có nảy ra một cuộc dư-luận về cách phục-sức của người mình xem thế nào là phải. Lời bàn đã lắm, ý-kiến rất nhiều mà xem chừng quốc-dân cũng vẫn phân-vân chưa biết cho thế nào là hợp lẽ, là đẹp coi, thành thử ai bàn mặc ai, mà lối ăn mặc xưa sao nay vẫn thế.

Tôi cũng là một phần tử trong quốc-dân, mà cái vấn-đề y-phục này là một vấn-đề có quan-hệ cho cả toàn dân trong nước, vậy nghĩa-vụ tưởng là có ý-kiến gì về vấn-đề ấy phải đem phô bày, dù hay dở đã có quốc-dân công luận.

Trước khi bàn đến cách phục-sức của người mình nên thế nào cho dễ coi, cho tiện lợi, tưởng nên nói qua ít lời về cái công dụng đích-đáng của quần áo, và quần áo phải thế nào mới là xứng-hợp với sự cần dùng của người ta.

Cứ xem những lời phỏng đoán của những nhà làm sử thì về thời-đại tối cổ, lúc nhân-loại còn ở vào thời-kỳ giã-man, ăn lông ở lỗ, cách sinh-hoạt chẳng khác chi các thú vật trong rừng ngoài nội, nghĩa là thân-thể còn để lõa-lồ, chưa biết dùng vật chi che đậy cả. Sau dần dần, người một ngày một khôn, biết xấu biết nguợng, mới tìm cách che đậy những chỗ kín đi; khi ấy người ở nơi xứ lạnh thì dùng những tấm lông của loài vật đã săn được mà che mình cho khỏi rét, còn những dân ở miền nóng bức thì dùng lá cây che đậy cho khỏi lõa-lồ. Đó là cái thời-kỳ thứ nhất mà người ta mới biết dùng y-phục vậy. Hiện nay có lắm dân-tộc ở châu Phi, châu Úc, lối phục-sức hãy còn giống cái thời-kỳ thứ nhất ấy, có khác thì chỉ khác ít thôi.

Sau người ta do cái thời-kỳ dùng lông dùng lá mà lên đến cái thời-kỳ dùng da dùng vải, trước còn che đậy một vài bộ-phận kín, sau biết trùm khoác cả mình mẩy chân tay, sự tiến hóa canh cải ấy phải hàng mấy mươi thế-kỷ chớ không phải một ngày một tháng mà nên được. Đến lúc người ta càng ngày càng tinh khôn, văn-minh càng ngày càng tiến-bộ, biết dùng tơ lụa vóc nhiều đủ thứ để may quần áo, khi ấy thì quần áo không những là chỉ cốt là che-đậy thân-thể mà thôi, lại còn có mục-đích là để làm cho người ta thêm mỹ miều đẹp đẽ nữa. Vì có cái tư-tưởng về đường mỹ-quan ấy nên ngoài quần áo người ta lại còn chế ra những đồ trang sức bằng kim-khí như vòng, hoa, xuyến, hột vân vân.... Nơi nào dân còn thô lậu thì dùng đồng dùng thau, nơi nào dân đã sành sỏi thì biết dùng bạc, dùng vàng, và các thứ ngọc-thạch vô giá nữa.

Ấy cứ xem cái lược-sử của quần áo từ xưa đến giờ thì rõ cái công dụng của quần áo thế nào: người ta chế ra quần áo một là cốt để cho thân-thể được kín đáo, khỏi lõa-lồ như loài thú vật, hai là cốt để tăng thêm cái mầu mẽ của người ta. Tuy mỗi xứ cách phục-sức một khác, mỗi thời cách phục-sức một đổi, mà bao giờ cũng không ra ngoài hai cái mục-đích ấy. Ta cho cách ăn mặc của ta là tiện là đẹp mà chê lối phục-sức của người Mường người Mọi, nhưng người Mường người Mọi họ lại lấy cách ăn mặc của họ là gọn gàng tiện lợi hơn mình, biết đâu? Ta cứ xem họ ngoài quần áo có khi may bằng vải các mùi, họ lại còn dùng những cái vòng to tướng deo ở tay, ở chân, ở tai ở cổ — có nơi deo ở mũi, ở môi nữa — thì cũng đủ rõ là họ không những biết che thân thể mà thôi, họ cũng biết làm dáng như mình nữa. Ta lại xem lối phục-sức của người Pháp người Nhật từ xưa đến giờ biết bao lần hoán cải, chẳng qua cũng là vì cái lòng sở thích của người ta mỗi thời một khác, nhưng bao giờ cũng vẫn ở trong cái mục đích cốt từ là che đậy và làm dáng vậy.

Ta đã rõ cái công dụng của quần áo là thế, nhưng quần áo phải thế nào mới xứng hợp với sự cần-dùng của người ta.

Một là phải hợp với khí-hậu. — Ở những xứ thuộc về hàn đới, vì rét mướt lạnh lùng nên quần áo phải may bằng vải dày hay bằng lông của loài vật mà thường thì may nịt vào người, như thế mặc mới chống lại với cái rét dữ-dội thường làm đông sông đặc bề được. Ở những xứ thuộc về nhiệt đới thì quanh năm nóng bức nên có dân-tộc thường suốt đời ở trần (châu Phi, châu Úc),hoặc văn-minh hơn thì quần áo thường may bằng vải mỏng và rộng rãi để vừa che được thân thể, vừa đỡ chịu cái nóng bức nồng nàn. Ở những xứ về ôn-đới, không nóng lắm, không lạnh lắm thì quần áo không quá dày hay quá mỏng, và cũng không chên quá hay thùng-thình quá. Vì khí hậu mỗi nơi mỗi khác nên lối phục-sức cũng mỗi xứ một khác, không thể giống nhau được. Giả sử người ở xứ này ăn mặc theo người ở một xứ khác khi hậu thì cũng là miễn-cưỡng mà thôi, chớ không thấy để chịu như lối phục-sức của nước mình xưa nay vậy. Xứ ta ở về nhiệt-đới,khí hậu thường nóng nực,vì thế nên quần áo của ta thường mỏng mảnh rộng rãi, chỉ trừ về mùa rét thì phải mặc áo dày, như thế thật là rất hợp với khí-hậu nước ta. Tuy nay có lắm người dùng Âu-phục, nhưng ai cũng phải thú rằng tiện thì có tiện song thật bức-bối khó chịu, nhất là về mùa hè nồng-nực này.

Hai là phải hợp phép vệ-sinh. — Quần áo dùng để che thân-thể cho khỏi lõa-lồ, cho khỏi mưa rét, nhưng không nên để quần áo làm hại cho thân-thể mới được. Nghĩa là quần áo phải giữ làm sao cho khỏi ngăn-trở cái đường sinh-trưởng của thân thể, phải giữ sao cho thân-thể cử-động được tự-do, không bận bịu vướng vít, phải giữ sao cho các cơ-thể trong mình không vì quần áo mà phải bí hãm ngưng-trệ mới được. Xét ra cái lối phục-sức của người mình, — trừ một vài chỗ khuyết-điểm nhỏ nhặt — thật là hợp phép vệ-sinh, không có điều chi trở-ngại đến việc sinh-hoạt của cơ thể ta cả.

Ba là phải hợp với luân-lý. — Nói về quần áo mà chẳng đến luân-lý,nhiều người có lẽ cho là tân rộng quá chăng! Nhưng quả thực là phục-sức với luân-lý có quan-hệ mật-thiết với nhau. Lối phục-sức phải hợp với luân-lý, nghĩa là ăn mặc sao cho khỏi mất cái giá của người đi, cho khỏi rẻ cái thân vàng ngọc của mình, cho người ngoài không lấy làm chướng mắt khó coi, hoặc không phát khởi ra những cái dục-tình khốc hại có phương ngại đến đường phong-hóa của xã-hội, và làm sao cho tăng thêm cái vẻ trịnh trọng của mình nữa mới được. Cũng là ăn mặc mà có người sao trông dơ dáng dại hình, đáng khinh dáng ghét, mà sao có người trông gọn gàng nhã-nhặn có vẻ đáng yêu! Lối phục-sức của ta về phương diện này có lẽ cần sửa lại hay mà cũng có lắm cái dở. Cái hay ta nên biết mà giữ lấy, cái dở ta nên rõ mà bỏ đi, trong một bài sau sẽ xin bàn đến.

B. G.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 22 Juillet 1924

Cuộc hội-nghị Londres

Người chủ ngân-hàng Hoa-kỳ lên là Lalont có nói những người có tiền cho vay đòi được các khoản bảo-đảm ứng khác mới dự vào trái-khoản 800 triệu. Các quan đương kế cứu một phương-sách tiện lợi.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 22 và 23 Juillet 1924

Cuộc hội-nghị Londres

Sáng hôm nay quan Herriot hội-nghị với quan Hughes. Buổi chiều thì dự cuộc hội-nghị các quan thủ-tướng và các ông trưởng ban. Các ngài có bàn đến các khoản bảo-chứng phụ theo như ý các nhà chủ ngân-hàng xin hôm trước. Cuộc hội-nghị đương lúc rất là khó khăn. Cứ như cái lý-thuyết của nước Pháp thì hội-đồng bồi-thường vẫn được độc-lập. Nay thêm vào một viên hoàn trái ủy-viên, chẳng qua là để có ở đều gì nên biết ý-kiến thì hội-đồng sẽ bỏi mà thôi.

Buổi chiều liệt-quốc họp đại-hội-đồng lần thứ hai, có cử một tiểu-ban luật-pháp xét xem cái chương trình của hội-đồng giám-định ủy-viên có khoản nào trái với hòa-ước không, và những điều kiện thế nào thì có thể triệu được các đại-biểu Đức đến dự hội-đồng

Các báo đối với cuộc hội-nghị Londres

Báo *Temps* nói: Tuy rằng có người nói những điều kia khác mặc lòng, song mọi việc của các nhà ngân-hàng nói đó không phải là ở ông điện-đình được đâu. Ông Theunis có bàn một cách làm cho những người có tiền cho vay sau này được yên tâm.

Báo *Vorwaerts* bình-phẩm về cái thái-độ đáng quốc-dân nước Đức có nói đáng ấy sẽ phải theo cái chính sách của chancelier-phủ đối với cuộc hội nghị Londres.

Báo *Berliner-Tageblatt* có nói: Nay rất phải công-bố rằng các nước có đồng ý với nhau mở được thì-ảnh các phương sách trung phạt và các nước phải bảo-toàn bờ cõi của nước Đức.

Việc cách-mệnh ở Brésil

Có tin rằng trong châu Saint Paul dân-gian có ba nghìn bị giết hoặc bị thương.

Cavite ngày 22 Juillet 1924

Thủy-tai ở Trung-hoa

Tin Quảng-đông. — Nhiều phố bị ngập. Các đồng về phía tây, phía đông và phía bắc cao lắm. nhiều xã bị ngập, dân sự lo rằng đê Quảng-đông vỡ.

VĂN UYỂN

Vịnh con cóc

Đã từng ở cạn với bơi sông,
Bằng giống coi trời có một ông.
Chép-miệng lung-lay nơi đia-huyệt,
Nghiến-răng chuyển động thấu thiên-cung.
Một tay quét sạch ba ngàn kiếp,
Đôi mắt soi thâu mấy vạn trùng
Hạ-Võ sánh vai nào thẹn mặt,
Ngàn năm còn để tiếng anh-hùng.

Bùi song-Hương

Nhớ bạn Hà-nội

Chén rượu quan-hà bác với tôi,
Cùng nhau thù tạc mấy đầy vơi
Anh em gặp gỡ từ bao nhỉ?
Mà đến ngày nay vẫn nhớ hoài?

Mấy tháng ở Hà-nội

Nhớ ngày ta ở đất Thăng-long,
Lần lữa giang-hồ kể mấy đông
Hoa thảo đón đưa người lữ-khách,
Bắc nam sum họp một nhà chung.

Bình-lục Ng-xuân-Khải

Vịnh ông lão hưởng thọ 106 tuổi

Cái cuộc trăm năm, cụ đứng ngoài,
Trần-gian như cụ, hỏi bao người?
Đôi tay bỏng chít chưa suy yếu,
Một chén mừng vua vẫn tỉnh tươi.
Cây đức tài giồng nên quả kết,
Vườn nhân khéo bón hóa hoa khai.
Năm nay tuổi đã trăm linh sáu,
Còn vẫn vui xuân với cõi đời.

Song-phụng Ng-tuấn-Oanh

MỘT BỘ SÁCH IN BÁN ĐƯỢC 177.000 QUAN

Mới đây bán đấu giá sách vở của M. Arthur Meyer có một bộ sách in Molière sáu quyển đặt giá là 65.000 quan, mà bán được 2 0.000 quan. Song ta cũng phải nói rằng bộ sách ấy lại kèm thêm một bức thư thủ bút của ông Molière, một bức thư thủ bút của vợ ông là Armande Béjart, và năm tờ tranh chính bản Boucher. Sách viết bán được cao giá là thường,chứ sách in chưa bao giờ bán được cao đến thế. Sách viết có khi bán được tới bảy mươi, tám mươi, chín mươi cho đến một trăm hai vạn quan cũng có. Hai năm trước đây bản sách vở của nam-tước Auvray ở Tours, có một tập sách viết dịch quyển Apocalypse bán được tới 350.000 quan.

NGỒI CÁCH 1800 KILOMÈTRES MÀ NGHE ĐƯỢC DIỄN-THUYẾT

Mới đây trong khi làm lễ nghênh-tiếp ông Henri Robert vào hàn-lâm-viện, ông Barthou chúc mừng ông bạn mới và ông Henri Robert đáp lại, diễn-văn của hai ông bàn, chẳng những là người được cái danh-dự ngồi trong hàn-lâm viện được nghe, mà cả những người cách đấy 1 800 kilomètres cũng nghe thấy nữa.

Cái việc mới ấy là nhờ về ông Romey, quản-đốc trường cao-đẳng Bưu-điện. Ông được tin ngày lễ nghênh tiếp ông bạn mới, ông bèn xin phép ông Dominic viên-thư-ký tại hàn-lâm viện, đặt một cái máy vô-tuyến-điện-thoại trước chỗ các ông bàn diễn-thuyết. Máy có giây nối ra nhà máy vô-tuyến điện, để truyền thanh lãng đi các nơi. Vì vậy hai ông bàn diễn thuyết nửa nói ấy, ở nước Nga, nước Tiệp, xứ Maroc ai có máy vô-tuyến-điện-thoại đều có thể nghe được cả.

Cái nạn lụt ở miền đê vỡ

Cái nỗi khổ về đê vỡ ở Bắc-kỳ ta, phàm là cư-dân Bắc-kỳ có ai là không từng nếm qua cái mùi chua xót đó. chẳng những người ở trong miền đê vỡ mới biết cái khổ tuồng của nhà khuân-kiệt, nhẫn sự phiền lụy là thế nào, mà đến những người xa khách lạ ai bước chân tới xứ này cũng phải ngậm ngùi thay cho số, hầy triệu con người đồng loại với ta, không biết tiền-oan nghiệp-chướng gì, không có đại-tội cực-ác gì mà bắt nằm vật qua năm khác, hết đói nọ truyền đói kia, cứ bị cái ông Hà bà cạn, biệt thái vô tình đem tính mệnh tài sản của người ta làm một cuộc đùa chơi trong cái kịch ghê gớm não nùng, nước dập sóng dồi, ba chìm bảy nổi. Ai cũng biết vậy, ai cũng ngậm ngùi vậy,nhưng càng mục-kích cái nỗi khổ ấy mới càng khiến cho người ta phải chau mày rơi lụy, phải bần khoăn trong dạ mà không sao ngăn tai ngơ mắt cho đành. Như khúc đê Phi-liệt vỡ vừa rồi, chín mười phủ huyện đương lênh-đênh lận ngụp ở trong cái ngọn nước đại ngàn sao giã, bát ngát mông-mênh kia, tôi tưởng qua đến cây bãy giờ, trông thấy những cảnh tượng tiêu-điều, nhà trôi đất ngập, nghe thấy những tiếng kêu ai oán gia khóc trẻ than, *dầu rằng đá cũng nát gan lọ người*, thì có dạ sắt lòng lim mới tuyệt được lệ mối cảm-súc ở trong lòng mà không có bùi-ngùi đau xót.

Trời ơi! Kia nhà, kia cửa, kia vườn được, kia cây cối, kia lấy tre, kia ao cá, kia cam mới boi, kia cau liên-phòng, bao nhiêu công-trình,bao nhiêu tiền gạo, gây dựng in tạo kể bao nhiêu lâu mới được có ngày nay phong-quang sầm-uất như thế mà thốt nhiên nhất đán thành ra bạch-lạng cả k ông còn lấy được một tí gì, hỏi trưởng mới hỏm nào chưa con, chồng vợ, một nồi cơm nếp, mấy bát canh tươi, trông giăng hong gió trên cái cũng dần thêm, nào là tốt cảnh tươi, nào nụ đâm hoa nở, cái phần thưởng đền bù cho mồ hôi nước mắt của mình nay xới mai vun, nay bón mai tưới, thấy tả mà trong lòng yên-ổi khoan-khoái vô cùng. Hỡi ba chữ Thầy ơi! bà thà hẳn gì cha con chồng vợ nhà tôi, của ấu đã kể đến tận miệng mà bà nỡ cướp cơm chim mất sạch sành sanh, công trình tiền gạo bấy lâu nay thế là công cốc cả,lại biết bao nhiêu công-trình, bao nhiêu tiền gạo nữa mới lại gây dựng tu-tạo được p ong-quang sầm-nất như xưa mà rồi lại không biết ngày nào bà chúa Thầy ác độc kia bẫy lại cho một mẻ là lại nẫng, t ám k ông?

Thảm-thất là vụ mùa vừa mới cấy xong, bao nhiêu công cày, công bừa, công gieo mạ, công ngả đất, nhà khá-giả cũng đốc dác hết bỗ to hịch nhỏ, nhà từng thiếu đành bòn mót hết con gà con lợn, cái nồi cái mâm, trong nhà có bộ gì đồ rào cả ra ngoài đồng, chỉ lăm-lăm những trông cây trồng quả; ấy là chưa kể những công bao vất-vả hàng mấy tháng trời nay thức khuya dậy sớm, chân lấm tay bùn, chẳng suốt ngày chỉ lối theo chân trâu, vợ đem cơm, con cắt cỏ, nông đỗi một bát nước mắt lấy một hột cơm; mà khốn nạn! cái hi-vọng ấy đến nay thành ra hi-vọng không đâu, cái công khó bỏ đi, bao nhiêu đồng trên nội dưới, mỗi một bội lúa là một đại mầu của mình, của cả gia trẻ lớn bé một nhà mình, cơ-nghiệp của nhà trông cậy cả vào đấy, tinh-mệnh cả nhà ủy thác cả vào đấy mà bây giờ đều là cái khu-vực chiếm lãnh của quân lính đức Thủy-tề, bao nhiêu công của tác vun đến giờ đều theo ngọn nước thủy-triều chảy xuôi ra bể mất tăm hết; nghĩ cái nông nỗi sau này thóc không có một hột, rạ không có một cây, lấy gì mà ăn, lấy gì mà mặc, lấy gì mà nuôi cha, nuôi mẹ, nuôi vợ, nuôi con, không biết đất nhau đi tha-phương cầu thực ở nơi nao, bèo dạt mây trôi, chắc vào đâu mà sống gửi được trật, thác gửi được xương, qua khỏi được cái cơn đen vận túng; may mà đê có hạp-long, ruộng có tái giá được đồng nào, thì cửa nhà đã khánh-kiệt. của-cải đã sạch nhẵn, vay mượn đã hết nơi, cầm bán đã hết cái, lại biết lấy gì làm mạ, lấy gì làm giống, lấy gì làm công ăn công làm, không kẻo cũng đến bỏ gối thở dài, trông ruộng mà khóc chứ làm gì nổi!

Ô! thủy, hỏa, đạo, tặc, xưa nay vẫn cho là cái đại hại của loài người; song đạo-tặc cướp phá còn có ngăn, hỏa-tai tàn hại còn có ở trong nhà chứ chưa đến nỗi thậm tệ như cái nạn ở miền đê vỡ này, khắp trong nhà ngoài đồng không còn một vật gì không ngụp bùm hết mà sự tổn thất lại không biết thế nào là chừng. Vả cũng thì đê vỡ mà đê vỡ ở đồng chiêm với đê vỡ ở đồng mùa, cái hại cũng kém nhau gấp đến mấy mươi lần; giá chẳng may đê vỡ mà vỡ ở những hạt đồng chiêm như Phú-xuyên, Phú-lý, Duy-tiên, Bình-lục, Vụ-bản, Phong-doanh, Nghĩa-hưng, Nam-trực v.v. là những nơi hiện nay ít có lúa má gì cho lắm thì ngoài sự cứu nhà ngập, đường sá nghiễn cũng không thấy cái nỗi khổ về đê vỡ bao nhiêu; chỉ nạn lụt ở miền đê vỡ đây, chín, mười phủ huyện nhan-nhản toàn-thị đồng mùa, giá có cái biển thống-kê nào, thử tính rõ cái địa-phận trong miền bị lụt bây giờ bề dài là bao nhiêu, bề rộng là bao nhiêu, qui thành bao nhiêu mẫu ruộng, hễ giá mỗi mẫu lúa là bao nhiêu tiền mà cộng lại một cái số tổng thành thì cái số tổn thất đó chắc ai thấy cũng phải ghê hồn chột dạ.

Cái nạn nước lụt là cái nạn ở xứ Bắc-kỳ ta thường có mà chẳng lần nào là chẳng ghê gớm thật phải động mục kinh tâm, lần vỡ đê Liên-mạc năm xưa và lần vỡ đê sông Luống năm ngoái, đồng-bào trong nước đến có xướng khởi ra cuộc ngoại quyên; cái nạn nước lụt lần này kể cũng không khác gì những lần trước, chẳng rõ đồng-bào trong nước ta, những người còn được thung-dung bưởng cái sanh-phúc ăn yên ngủ ấm ở ngoài cái vòng gió dập sóng dồi, đã từng biết đến cái nông-nỗi điên-bái lưu-ly của anh em đồng-loại mình ở miền đê vỡ cho chưa?

Uyên-Toàn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Của Nào-rai-Quán nữ-sĩ

MMDCCXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Dấu Lý là đây có phải không ?
Đàn Hạnh mơ màng cơn hóa vũ.
Thành Rồng dữ ngạo dẫn nho-phong
Hai vừng sáng rọi treo đèn Việt,
Muôn thuở danh thơm nức tiếng Hồng
Cổ-tích bảo-tồn ai đó tá,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Trần-thị-Phượng
Làng Yên-mẫu, Bắc-ninh

MMDCCXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu cổ cương-thường hệ ở trong,
Âm đạm văn đành suông nước Nhị.
Ngày ca miếu vẫn vững non Nùng.
Thói man dữ sạch sòng Thù Tử.
Dấu thánh thơm bay cõi Lạc-Hồng
Còn bút xuân vương còn kính sợ
Bấy nay Nam Bắc đạo thờ chung

Vũ-Phương, Bắc-ninh

MMDCCXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Cổ miếu nay xem dấu thánh phong.
Nhạt thoảng văn thơ hồi mạt tạo,
Thơm lừng hương khói cõi phương [chung.
Nồi chim bể ; ọc vòng kim cổ,
Văn chuyển sao Khuê buổi dị-đồng.
Bia cột dựng lên từ Lý-Đế,
Di-luân còn đó nước non trông.

Đinh-phúc-Vịnh
Hàn-giang, Cẩm-giang, Hải-dương

MMDCCXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu mạo ngày nga nước tặng phong
Trên bệ Tổ-vương cao một bực,
Dưới bia Phối-triết đứng hai dòng.
Lửa Tần chẳng sém vừng nguyên khí,
Mưa Á thêm nhuần bút hóa-công.
Văn vận đã đành khi hiển đỗ,
Nhị Nàng còn vững miếu còn đông.

Xuân-Phi, Bắc-ninh

Tin Pnom-Penh

Việc ăn cắp tượng ở Đê-thiên Đê-thích

Ai cũng nhớ rằng trong mấy tháng trước có hai nhà du-lịch bị bắt được tải mấy cái rương, hỏi ngỉ là của ăn cắp, linh cảnh-sát bắt lạ thì là những hạt lấy ở chùa Banteai Srey gần Đê-thiên Đê-thích.

Việc ấy ngày 21 juillet vừa rồi đã đến Tòa-án trừng-trị Pnom-Penh (Cao-mên)

Tòa phạt M. Ma'raux 3 tháng tù và M. Chevasson 18 tháng tù.

Ai đu ợc phiếu công-thái ?

Những ông được phiếu công-thái hàng ngàn đồng trở lên tất ông nào cũng sẵn lòng làm phúc. Vậy xin hiến các ông một cách làm phúc, rất công hiện là mua trữ lấy ít thuốc **hoàn tán thuốc gia truyền** *mà* **sâm quế thục** *cao thượng hạng ở hiệu* **QUẾ-LÂM**, *42 phố* **Phúc-kiến Hanoi** *để dành mà cứu cấp cho những người bệnh hoạn thì không gì làm phúc bằng.*

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 32 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ sáu 25 Juillet 1924
S. Jacques le Majeur

Âm-lịch

24 tháng sáu năm Giáp-tí
Ngày Ất-tị
Hành Hỏa, Sao Lâu Trực Khai
KỴ : Tài chẳng. Xuất-hành.
NGHI : tế-tự Khai-quang, Kỷ-phúc, Bộ-hành.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 10
— nhì —	9 72
— ba —	9 20
Thóc —	6 00
Ấp ngô —	5 50

Giá bạc. Kể từ ngày 24 Juillet 1924, giá bạc ở khe Nhà nước định là 10 f. 10

Tin tàu — Tàu *Hanoi* mang thư đi Hong-kong đường Packhoi và Kouang-tchéou Wan, đến chủ-nhật 27 juillet hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ khởi-hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 6 giờ 20 sáng hôm 27.

Tin nước. — *Bắc-kan. — Ngày 24 juillet 17 giờ.* — Đường thuộc-địa số 3 bị nặng nghẽn ở kilomètre 99 là đường đi Thái-nguyên vì bị nước ngập cả.

Thái nguyên. — Ngày 23 juillet 10 giờ. Đường Thái-nguyên đi Chợ-mới bị ngập mấy đoạn từ Đồn-đu đến Bo đạc là vì nước mưa chảy chưa thoát được. Nước ngập ít là 30 phân tây và những chỗ sâu đến 70 phân tây. Ở kilomètre 101 đang sau cho bằng phẳng thì bị lún.

Phúc-yên. — Ngày 23 juillet 11 giờ 30. — Đường số 35 đoạn Yên-lạc đến Đa-phúc lại bị ngập lần nữa ở hai nơi là vì nước mưa chưa thoát được. Một quãng ước 25 thước và một quãng 14 thước đều bị ngập đến 40 phân tây.

Phủ-lạng-thương — Đường hàng tỉnh số 17 bị ngập một quãng dài ước 200 thước, từ Lục-nam đến Bảo-lộc không đi được. Sau đường hàng tỉnh số 36 từ Bố-hạ đến Lăng-mẹt cũng bị ngập nhiều nơi, ước ngoài hai tháng nữa mới đi được là vì phải sửa suốt dọc đường, nhất là lại phải làm một cái cầu dài hơn 20 thước ở gần Minh-lộ.

Quan Sarraut trở lại Đông-pháp. — Báo *Courrier d'Haiphong* ngày 24 Juillet có đăng rằng :

« Một người đồng bang ta có nhận được chuyến tàu vừa rồi, là sau khi lập tòa nội-các mới, một bức thư nói quyết rằng quan Albert Sarraut đã có giấy bổ làm Toàn-quyền Đông-pháp và chỉ nay mai là xuống tàu thôi. Các nhật báo bên Pháp có báo tin rằng quan Millerand đã ký chỉ-dụ bổ quan Sarraut rồi. Như vậy thì quan thủ-tướng mới là M. Herriot chỉ việc ý cái nghị của tòa Nội-các cũ mà thôi. »

Một cuộc diễn-thuyết về thi-sĩ Ấn-độ Rabindranath Tagore. — Báo *Indépendance Tonkinoise* có đăng rằng :

« Độ trước đăng tin báo-sĩ Ấn-độ Kalidas Nag là văn-chương khoa học-sĩ tại Đại-học-đường Paris, thanh-dự giáo-sư tại đại-học-đường Sandaniketanam qua **Bắc-kỳ**, ta có nói nhà đại-thi-sĩ Ấn-độ **Tagore** khi ở Tàu và ở Nhật về thì sẽ **ghé qua** thuộc-địa ta.

Mới rồi báo-sĩ Nag có ghé vào Nam-kỳ và có mở một cuộc diễn-thuyết về Tagore tiên-sinh. Báo-sĩ có xin lỗi cùng những người Ấn-độ ở Nam-kỳ vì Tagore tiên-sinh phải về Calcutta, nhưng có hứa rằng thế nào sau này cũng sang chơi Đông-pháp một chuyến. »

NHÀ CHỢP BÓNG PALACE

— Cẩn-cáo

CHỢP BÓNG MUA RẺ. — Bắt đầu từ ngày 15 Juin giờ tối cho đến hết vụ hè thì nhà chợp bóng PALACE đường cửa không chợp ban tối, chỉ chợp mỗi tuần lễ có hai buổi ban ngày thứ năm và chủ-nhật mà thôi còn những buổi tối thì chợp trước của Café Métropole.

PALAIS PALACE
Mỗi năm có 3 buổi ban ngày
Thứ năm và Chủ-nhật

Mỗi lần chợp một chương-trình khác nhau

Giá vào xem vẫn như cũ

Việc đắm tàu « Suzanne » ở Tuyên-quang. — Hội-đồng khám-nghiệm việc đắm tàu *Suzanne* đã đi chiếc tàu *Yeca* lên Tuyên-quang ngày hôm qua. Cứ như tin đăng ở báo *Avenir du Tonkin* ngày 24 juillet thì số người bị nạn mới biết rõ được 26 người. Như vậy thì đúng với cái tin bản-báo đã đăng hôm qua. Xác vẫn chưa vớt được hết có lẽ phải đợi nước xuống rồi mới tìm được.

Việc viên thư-ký giấy thép Lai-châu. Báo *France Indochine* ngày hôm qua bình phẩm về việc một người thư-ký giấy-thép Lai-châu lấy tiền quĩ của sở ấy là việc bản báo đã đăng hôm trước thì có nói rằng :

« Vì những việc tiêu tiền quĩ nhiều như thế mà nghe đâu quan chánh Bưu-điện Lavallée đã định từ rầy trở đi không giục việc quản-trị các nhà giấy thép cho người bản xứ nữa.

Nhưng mà giao cho người Âu-Tây thì lại không có đủ người và phải tốn tiền. Nghe nói quan chánh Bưu-điện có ý nay mai sẽ trình quan Toàn-quyền về vấn-đề ấy.

Ngạch Công-chính. — M. Ngoc-trân-Phụng tác Félix Arand, công-chính tuyển-môn cán sự hạng ba (Agent technique de 3e classe des T.P.) được từ chức kể từ ngày 1er juin 1924, nhưng phải hoàn lại số dự-toán Đông-pháp cái số học-phí và học bổng đã lỗn cho nhà nước trong những năm học tại trường Công-chính theo như tờ cam đoan của mình đã ký ngày 15 juin 1915.

Giấy chứng-chỉ giả mạo. — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở mật-thám đã cho xét về việc Ng xuân-Tau kiện Ng khắc-Hoè, thư-ký tục-lệ, nhà ở hàng Nón về việc giả mạo các giấy dán tích cử ứng chỉ.

Lưỡng tương hoán cải. — MM. Ng-hữu-Lộc, tri-huyện hạng nhì tại huyện Gia-khánh (Ninh-bình) và Hoàng-đức-Hàm tri-huyện hạng ba tại huyện Kim-sơn cũng tin ấy nay đổi lẫn cho nhau.

Mấy cái trộm. Đinh-văn-Hoan 34 tuổi quán làng Nguyên-hanh ăn cắp một cái va-li đựng bốn đôi giầy và mấy cái khuôn giầy của quan cai-trị Dave Ng-văn-Đức 29 tuổi, lái đò, nhà ở đường bờ sông, bị kiện là ăn cắp 18 hòm chai không của M. Ipnale chủ rượu Đáp-cầu.

NHÀ BÁN

Phố Mới: Số một, định giá 2000 $, số ba, 3200$ số năm, 3200$, số bảy, 3300$.

Phố hàng Bông: Nhà số 149 có vườn dâng sau ra phố Hòi-vũ công 718 thước vuông. Hỏi ai số 6 phố Ngô-gạch.

3872

Hội chợ Hanoi
Lần thứ sáu
Sẽ mở từ 30 Novembre
đến 14 Decembre 1924.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
của quan
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương chạy đã ngũ đăng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis. Fac. Ka.kai. Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, phụ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY THAM-CHỨNG: Giá 1 $ 50
Phòng thăm, bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, GIÁP, nói số 236
5018.

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.
MUA Ở CẢ NƠI tại:
NHÀ BA CHUÔNG
(Hiệu Bảo-chế MONTÉS)
HANOI

BẢN BẢ GIÁ
Giá bán lẻ tại Hà-nội
"Thuốc SIROP PARFAITES »
Ve nhỏ gói. . . . . 0$60
"Thuốc STICKINE VANE »
Ve nhỏ gói. 0. 50
"Thuốc STICKINE SANGUINAISES »
(Thuốc nước) đựng vào hộp bảo tồn, mỗi hộp có hai mươi điều. . . . . 0 $

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Đi đâu mà chữa thuốc. Tên Trần-văn-huyết, 33 tuổi, làm nghề kéo xe, nhà ở hộ-tỏ bên Hạ-lý, bị con cho tây của nhà kia ở đường Bonnal cản vào cánh tay trái và bụng từ ngày 14 tháng trước thì nay đã có giấy đi Hà-nội chữa thuốc.

Ngã gãy xương — Một viên Mật-thám Tây ra tàu « *Hanoi* » làm việc, chẳng may ngã và phải cái cầu thang bị gãy một bên xương quai xanh ở vai. Người ta đã đưa về nhà thương để điều-trị.

Đánh nhau. Vì có đơn của hai người thưa tên Đặng-thúc-Hòa 41 tuổi, Chu-văn-Cơ 33 tuổi, Nguyễn-xuân-Vinh 62 tuổi đều làm nghề cưa-li ngụ cả ở Hàng-kinh và Nguyễn-thư-Phùng làm nghề văn-tải, nhà số 51 đường Chavassieux đã đánh chúng, nên những tên kể trên này đến phải gọi lại sở Mật-thám xét hỏi để rồi đưa ra tòa xử.

HONGAY

Trẻ con hay mất vì đâu ? — Khác ruột đứt ra, cha mẹ đối với con cái, sự thương-yêu còn gì hơn nữa. Sinh con ra mong ngày mong tháng, mong cho con khôn lớn nên người thì lòng cha mẹ mới được thỏa. Thế mà phần nhiều người bỗng dưng bị đứa vô nhân đạo, làm đứt mất nghề lòa đổ mất con cái đem bán lấy tiền, để đến nỗi phụ-tử phải sinh-ly, còn cái gì là cái sầu khổ hơn nữa. Ấy là một cái tình cảnh đáng nên thương lắm.

Những đứa trẻ con các nhà bị những quân lấy đỗ, phần thì còn thơ ấu, phần thì đã lớn vào độ 10, 11, 12 tuổi trở lên, đương độ bén chân bén tay, đỡ đần chút đỉnh, thế mà bị nó dỗ đi, biết thương nhớ là chừng nào ? — Lại còn như hạng 18 19 tuổi trở lên là hạng đã thành nhân, thế mà cũng mắc mưu trúng kế nó. Thương hại cho người đồng bào ta, ai mà gặp cảnh ấy, thực là đau lòng xót ruột biết ngần nào ? thôi tui cha lia con, vợ lia chồng, anh em chị em xa nhau kể sao cho xiết được nỗi thảm ấy. Cái đứa làm cái mạt nghề kia thực là một đứa đại ác ăn thịt người vậy.

(Xem trong thứ ba, cột thứ hai)

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Triền sông Hồng-hà

	23 Juillet hồi 6 giờ	15 giờ	24 Juillet hồi 6 giờ
Lao-kay	81.10	»	81.50
Yên-bay	30.72	»	30.87
Việt-trì	15.23	»	15.20
Hanoi	10.70	»	10.71
Vạn-yên	13.20	»	12.85
Hòa-bình	7.84	»	7.85
Tuyên-quang	10.25	»	10.52
Phú-doan	24.05	»	24.35
Phủ Yên-bình	2.71	»	3.94

Triền sông Thái-bình

	23 Juillet hồi 6 giờ	24 Juillet hồi 6 giờ
Thái-nguyên	24.08	22.43
Lâm	3.90	4.00
Phả lạng-thương	4.25	4.34
Đáp-cầu	4.88	5.18
Phả-lại	4.33	

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau này :

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. 3$00
2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. 3$00
3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. . . . 3$00
4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . 4$00
(Tiền cước gởi đi các tỉnh, tính ngoài).

Mấy bộ sách luật này, bản-quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

Bộ luật mới này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

số 80

BẠCH-TUYẾT LƯU-NGÂN

(Ngôn-tình tiểu-thuyết)

Truyện một có nữ-sĩ người nước Anh, học rộng tài cao, khinh thân trọng nghĩa, cảm cái ơn trí-kỷ của người yêu, mà chịu đem đa thị mình ra cho người thích chữ, dẫu nhác rai thịt mất cũng chẳng quản gì đến thân. Cốt nghĩa-tâm hiệp-cốt của có, thật vẹn-toàn mỹ nhân chưa ai bì kịp. Chuyện chép rất lý kỳ, vậy xin dịch ra để công hiến các bạn độc-giả.

● **PHẠM-HỮU-CẦN** dịch-thuật

... Còn cái người coi bộ hiền lành, ngồi đây kia, là Đức-lễ, phóng-sự-viên của báo-quán. Hai nhà ấy (chỉ Ái-diệt-sinh và Lộ-tư-kha) nó đã khéo mua chuộc lòng người, bao nhiêu người nhà báo đều là vây cánh nanh vuốt của nó cả.

Ngừng lại một chút rồi lại nói :

— Còn người ngồi cạnh đó . . .

Nói đến đấy, bỗng thấy có một người cao lớn, tên gọi Ngưu-tư, cũng là luật-sư của bên bị, người ấy đến gần Văn-phương, liền cúi đầu thi lễ mà rằng :

— Kính chào tiên-sinh ! Tôi muốn bàn với tiên-sinh điều này, cái kiện này tuy rằng thế, nhưng đôi bên nguyên bị cũng đều là chỗ quen biết nhau cả, cứ ý tôi nghĩ, chi bằng ta hòa giải với nhau là hơn.

Văn-phương cất cao giọng nói mà rằng :

— Điều đó tôi không có thể quyết định được. Cô phải vậy thì ngài nên bàn với gia-huynh tôi xem.

Nói đoạn, bèn lấy tay vẫy Nhã-các đến. Nhã-các đang để trí nghĩ sẵn nhưng cậu ông đối, nhưng ký thực thì trong bụng cũng đã sắp đặt đâu có đấy cả rồi, đến như cái chúc thư ở trên lưng kia cũng đã thuộc lâu đi cả. Nghĩ mình phận hầu duyên ôi, ngờ đâu lại có ngày nay, được ra đến chỗ công-đường, cũng chọi với những tay đại luật-sư ở trong nước, thực cũng là một dịp may mắn là nhường, về vang cho mình lắm vậy.

Ngưu-tư thoạt trông thấy Nhã-các liền nói, — lời lẽ rất là ôn tồn, tự hỗ một người bạn quen biết nhau đã lâu lắm, nhưng ký thực thì vừa mới hỏi thăm những người đứng xem đó, mới biết tên nhau. Ngưu-tư nói :

— Thế nào quan anh ! Quan anh có định hòa giải không nào ? Chứ cứ như cái kiện quan anh đứng cãi hôm nay là một cái kiện to, mà tình thế đối đường đều có phần bất lợi cho quan anh cả.

Nhã-các ung dung mà rằng :

— Tôi tính cái đó cũng vị tất.

Ngưu-tư luật-sư lại nói :

— Nói thì ai chẳng nói được. Nhưng lão-phu có một lời này, xin ngài chớ quở. Vì dù lão-phu không chịu để cho cái người thiếu-niên nữ-lang đó ra làm chứng, thì cái kiện của ngài phỏng còn lẽ chi cãi được nữa không ?

Bấy giờ lại có một ông luật-sư nữa ở đâu vừa đến, thấy hai người nói chuyện liền tươi cười đón hỏi mà nói góp rằng :

— Thôi đi hòa vi quí, tôi nghĩ chẳng gì bằng hòa giải là hơn, cãi cọ nhau làm quái gì cho thêm việc. Các ngài hà lại không biết rằng sinh bình tôi vốn là người biến thường hòa bình ra !

Nói đoạn lại cười lên khanh khách.

Nhã-các nói :

Hòa thì thế nào !

Bấy giờ hai nhà luật-sư ghé tai nhau nói thầm, hai mớ tóc bạc chụm lại với nhau, chẳng khác như một đàn cắt trắng xúm đến rỉa miếng thịt t ối vậy. Lại ông luật-sư nữa ngồi ở phía sau, cũng nghiêng mình ghé tai để nghe chuyện, Thấu-tư lắng tai nghe thấy viên phóng-sự của nhà báo khẽ nói với một người đứng gần đó rằng :

— Thế ra việc này họ định hòa giải với nhau rồi.

Người kia nói :

— Thế mới biết thiên-hạ sự bất như ý thường đến tám chín. Hôm nay mình đến đây là cốt đến để xem cái chữ thích ở trên lưng mỹ-nhân kia, không ngờ họ lại đi hòa toẹt với nhau, làm mình cụt mất cả hứng thú. Tuy vậy, nhưng hôm khác thế nào tôi cũng mượn được người giới thiệu đến vị nữ-lang đó, tôi xem cho kỳ nó kỳ chán mới nghe.

Bấy giờ Phi-đức-tư-đích luật-sư lấy mảnh giấy con con thảo mấy hàng chữ, đưa cho nhà đại luật-sư, nhà đại luật-sư xem xong gật đầu, không nói gì cả, lại cầm mảnh giấy ấy đưa cho nhà luật-sư khác, cứ người này xem xong lại trao cho người khác xem. Khi mọi người đã xem khắp lượt rồi, bèn đưa đến cho hai nhà bị cáo. Hai nhà ấy thì Ái-diệt-sinh người nom to béo đầy đà mà Lộ-tư-kha tôi nom người gầy gò mảnh khảnh, Ái-diệt-sinh thấy cái giấy thì ra ý không bằng lòng, còn Lộ-tư-kha thì làm ra bộ hơi ưng ý một chút thôi, chứ cũng không ra chiều đậm đà lắm. Nhưng bỗng mất ai chứ bưng thế nào được mắt nàng Tư-đức, những cách giả vờ như thế, nàng đã từng biết đi rồi. Trong bụng các cậu muốn hòa đã chết đi, song bề ngoài cũng còn làm bộ ra thế. Ái-diệt-sinh và Lộ-tư-kha xem giấy song cầm đưa cho Ngưu-tư, Ngưu-tư xem xong đưa cho Văn-phương, Văn-phương lại trao cho Thấu-tư. Thấu-tư nhìn vào thấy trong giấy viết mấy chữ nguệch ngoạc như sau này : « Sẵn nghiệp chia đôi, còn tiền ăn phí bao nhiêu bên bị cáo phải chịu cả. »

Thấu-tư hỏi Nhã-các rằng :

— Thế nào ?

Nhã-các bỏ mũ tóc giả ra rồi nói :

— Cũng khó nghĩ thật. Cứ như ý tôi thiển nghĩ thì cái số trăm vạn cũng để là to thật, song chưa biết chừng cả đi sẵn chỉ có hai trăm vạn thôi, nay là hoặc khi có hai nhiều hơn nữa chưa biết. Tôi tính chẳng bằng ta cứ kiện gan theo kiện cho đến kỳ cùng, chẳng vạ gì mà đi hòa trước. Tuy vậy, song hòa thì trăm vạn cũng chắc ở trong tay, nhược bằng chiến thì được thua bề nào chưa chắc.

Thấu-tư nói :

— Không phải rằng tôi có sợ thua đâu. Song ngặt vì nàng Tư-đức mà phải ra đối-chất, thì tất nhiên phải trẩy lưng vạch áo ra. Nàng phải trẩy lưng vạch áo ra thì khác nào đao mà đâm vào ruột tôi vậy.

Nhã-các nói :

— Việc đã đến thế thì điều gì cũng phải vứt đi cả, coi ngay như một bức vẽ thư thế nào thì thế, chứ không có lẽ còn giữ ý được. Thôi thì bất nhược tôn-ông cứ đến hỏi ngay nàng xem, nên chăng thế nào thì nàng nói :

Thấu-tư nghe lời, bèn đến kề rõ hết đầu đuôi cho Tư-đức nghe, đoạn rồi mới nói :

— Ý nàng nghĩ sao ? Tôi mà hòa với họ thì nàng khỏi phải ra đến tòa, khỏi phải trẩy lưng vạch áo ra cho người nam thấy, vậy thì nên chăng thế nào xin nàng quyết định hộ tôi.

Tư-đức nói :

— Chàng đứng lo cho tôi, cái lưng tôi phơi bày ra biết mấy mươi lần rồi, chứ có phải mới hôm nay đâu mà còn thương tiếc nỗi gì nữa. Tôi tính lẽ của mình thẳng, chẳng vạ gì mà hòa. Xem chừng chúng nó có sắc sợ cả, mà trong ý chúng cầm tức tôi lắm. Vì đã chúng biết kiện của chúng được, thì không khi nào chúng có chịu nói đến sự hòa.

Thấu-tư bèn lấy ngọn bút chì viết vào đăng sau giấy : « Kính tạ cái thịnh tình của các ngài, chúng tôi không dám bái từ. »

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Treo hình tự nhiên in ra đây, chu không như có mấy thứ thuốc về những bịnh lạ, lắm trò cười cho trẻ con và người có trí khôn, không sợ có thể tin được!

Xin xem kỹ và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày tháng 7 năm niên-hiệu Khải-định thứ ba, tạo hóa-công phụ tôi chức phẩm rằng :

Chiếu mệnh đại-thần phong cấp MONTES gia công, có chỉ sắc một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng tôn gia thưởng, truyền lưu mãi thì gửi cho qui-đại-phong chế-công để ở thanh-giá.

Khâm thử

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ

Báo-chế MONTES

54, Phố Trung-Cấm, 54

HANOI

Tin ngay tiệm giầu ở trong thứ tư là của nhà.

Một sự tiêu dụng cần kiệp mỗi ngày

Muống cho da-thịt đặng giồi mạnh khỏi lo u nhọt thì trước hết phải lo làm sao cho mấy lỗ hỏi trong chốn lòng đăng thong xuống khỏi đều đó quê đóng đầy mỗi ngày. Duy có dùng xà-bong Cadum, đặt làm ra theo phép trị cách, lựa những vật vị nhứt hạng thì được vậy, rửa ráy thường ngày thì da thịt sạch sẽ khoẻ mạnh, trở nên mịnh màng tươi tốt lắm.

Savon Cadum

Các nhà trinh-thám thường vẫn gia công tầm nã đó là thế mà vẫn không sao trừ được. trẻ con cũng ngày lại tuấn mất càng nhiều, không hiểu a làm sao, thực là cái vấn-đề khó giải quyết được.

Mấy năm trước đây, cũng thường thấy báo đăng có ô này mất con, bố kia mất cháu, mà xem ra cái số tìm được về thì ít lắm, nên tôi có dặng một bài ở các báo để những nhà mất con biết cách mà tìm, nhưng cũng không thấy ai tìm đến cả.

Hiện nay cũng có nhiều trẻ nó đó ra đây, nhưng chỉ riêm vì nỗi là nó đã dạy trẻ quen rồi, hễ có ai hỏi đến thì trẻ cứ nhận người nuôi nó là bố mẹ, hoặc là họ hàng thân thích nó, thời đánh không có có gì mà bắt được gian-nhân nữa, thực là đáng tức qua.

Hôm 15 Juillet mới rồi, cũng có một đứa con gái 16 tuổi, người mảnh rẻ ráng, mặt trái xoan, hai mí mắt trên có hai cái sẹo ve mắt, mặc vay vải nâu, áo vải nâu mỏng đã cũ, trong đội khăn trắng, ngoài có khăn vuông bằng vải nâu đã bạc, đi với một người đàn ông, bận đồ đại-tang trông ra người nọ nhỡ, thế mà bạo đem con ra bán, nên quan Đại cho đòi vào hỏi, thì con bé kia nói rằng cánh người ấy là cha nó, đến khi hỏi tên cha nó là gì thì nó bảo không biết, còn tên nó gọi là Sâm mà họ là Tô, người huyện Tiên-hải. Hỏi người kia thì đưa thẻ năm ngoái tên là Tô-Sâm 43 tuổi, ở làng An-khang, tổng Đại-hoàng, huyện Tiên-hải, tỉnh Thái-bình, chính con bé ấy là con gái anh ta, vì gặp cảnh gia biến nên đem con ra cho người nhà ở đây, chẳng may người nhà cũng nghèo nên muốn bán mà thế mà hỏi đó con bé kia đến sự gia biến nhà bố nó thì nó đến không nói được cả, và hỏi nó ở đâu lại, thì nó cũng không biết rằng từ đâu lại cả, nhưng chỉ vì nó cứ khăng khăng rằng chính là bố nó đấy, nên quan cũng không có cớ gì mà bắt được.

Nhưng cứ như thiển-kiến của tôi xét ra có 3 điều khả nghi như sau này: Một là nếu thực là bố nó sao mà nó lại không biết tên bố nó, và các sự tại biến của bố đều không hề cả; hai là xem như nét mặt người đàn ông kia thì tươi tỉnh hình như người bắt được cái gì mà nét mặt con bé ấy thì ra rầu rĩ sợ hãi, như là người phải tội vậy; ba là như một người văn học chắc là biết nghĩa-lý cương thường vậy, mà lòng nào mà đem con ra chỗ đất khách quê người mà bán đi cho đành đa. Xét như 3 lẽ ấy thì không thể tin là bố con được.

Đây là tôi được kể một đứa này mới đến, còn như những đứa bằng tuổi con bé này trở xuống đến lên 5, 6 thì còn nhiều, nhưng mà nó đã cao đầu dọc hèm, cho mặc quần áo Khaco cả, nếu cứ bỏng bao ta ai mà mất trẻ đã lâu, nên ra đấy mà tìm, mình tự nhận con mình thì không thể sai được, và những đứa trẻ đại kia cũng không thể nhận càn vơ vét được nữa.

Ngọc-Bình lại cáo

VIỆC KINH-ĐÔ

Quan Toàn quyền ghé Huế. — Ngày thứ sáu 18 Juillet quan Toàn-quyền đã ghé Huế, trong lúc ngài đi vào Nam-trung, khi ngài ở Huế có vào thăm ông Hoàng-thượng tại cung An-định. Hoàng-thượng ở sắc dẫn thường và mừng bông để tiếp đãi ngài rất long-trọng và ân-cần.

Đến rạng ngày 19 ngài đã đáp xe vào Dalat.

Ông phi-tướng Pelletier d'Oisy đến Huế. — Ông Pelletier d'Oisy là một phi-tướng của Pháp-quốc đã cưỡi máy bay từ thành Paris bay đến kinh-đô Tokyo là kinh thành Nhật-bản, sự lịch gian hiểm của ông đã được hoàn toàn lại bảo trì được bình an vô sự. Vậy khi ông đã từ biệt kinh-đô Nhật-bản lại đi tàu thủy mà về Đông-pháp và đã ghé lại kinh-đô Huế chiều hôm 17 Juillet. Tất cả quan lại người Pháp ở Huế có thiết cuộc hoan-nghênh ngài tại nhà xéc Huế, cuộc hoan nghênh ấy làm rất long-trọng đủ cả mọi vẻ đẹp và thú vui, mãi đến canh khuya mới giải tán. Qua ngày 18 phi-tướng ở lại đi du-lịch các thắng cảnh ở kinh-đô qua 19 thì đáp xe-hôi vào Đà-nẵng.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: Các mua báo thì phải trả trước vậy các chiết gửi ông nào mua thì gửi tiền cho về không có tiền gửi theo giấy mua thì báo quán không trả lời. Mua báo thì tính từ đầu hoặc mùng một tháng tây trở đi cho con.

TIỂU-THUYẾT

BA NGƯỜI NGỰ-LÂM PHÁO-THỦ

(Lịch-sử nước Pháp)

Soạn-giả: Alexandre DUMAS

Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Mỗi tập (32 trang) 0$15 (tiền cước 0$05)

Toàn bộ (24 tập) 3.00 (tiền cước 0.35)

Ai mua xin gửi thư và mandat cho

M. BÙI-KHẮC-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc-Tân-Văn

61-63, Rue du Coton, 61-63

HANOI

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

CẢI-LƯƠNG TÂN KỊCH

Tối thứ sáu 25 Juillet này mời quý khách lại xem tích hát cải-lương:

NGHĨA NỮ TẦM PHU

Toàn trẻ con đóng trò

(Diễn lần thứ hai)

Sự tích người đàn-bà có nghĩa đi tìm chồng chẳng may bị đánh thuốc độc chết nhờ có cây cỏ làm chứng quan xử tra án. Các giọng hát cải-lương: bình bắn, tứ-đại-oán, ngâm thơ, nói bông lơn, và các giọng ca-lý Nam kỳ.

Tích hát rất thảm, rất cảm động, cảnh nào cũng hay, cảnh nào cũng luyện-tập rất kỹ càng. Hay nhất là cảnh tra án có cây cỏ ra làm chứng; thứ nữa trẻ con 14 tuổi đóng vai quan án, khi ra trò lúc hát, lúc làm điệu bộ chẳng kém gì một vai kép lão luyện. Lần trước diễn đến cảnh ấy, các quý khách đều lấy làm ngạc nhiên mà khen là tuyệt xảo, mỗi lúc đứa trẻ ấy hát xong một hồi lại được vỗ tay khen.

Toàn trẻ con mà diễn được một vở tuồng thuộc lòng như thế, các ngài sách xem hát tưởng cũng xét cho rằng tích hát Nghĩa nữ tầm phu này luyện tập rất công phu.

Bán vé từ tối thứ năm 24 Juillet 1924.

Tối thứ năm 24 Juillet 1924

NHỊ-ĐỘ-MAI

(Liên hồi)

Tử Hành-Nguyên phụng mệnh cố-nỗ đến Ngư-bà ngỏi xe về bến.

Tối thứ sáu 25 Juillet 1924

Cải-lương tân kịch Lê Nam-kỳ

NGHĨA NỮ TẦM PHU

Toàn trẻ con diễn lần thứ hai

HIỆU

MINH-ĐƯỜNG

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

cao bằng pháp Yên-thảo công-ty

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ ĐỒ-HỘP

Giấy phát hàng Gaulois Bức

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Báo-chế MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès nhường hiệu Báo-chế của ông cho ông Demarti, báo-chế sinh-viên hạng nhất về cao đẳng học ở trong Paris đã mất năm nay. Ông Demarti tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ sẽ thế ấn hiệu báo-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi gì, hay hỏi điều gì đừng tiếc thư ngay.

HỘI-ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

**Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho Ông F. CHATAIGNEAU, là Giải-Tân-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.*

Giải-Tân-Viên

P. Pen F. CHATAIGNEAU.

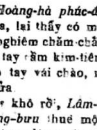
Y. M. Grenes.

NÊU

Thấy xe máy bánh xuyên, bệnh ben thì nên hỏi ngay người ta dùng thuốc bôi bôi, bằng điều vào (EMPLOI PARYSSINE EXHARD EN POUDRE, CIGARETTES)

Thuốc này hiện các tiệm đều có bán, nhưng phải coi cho kỹ, kẻo mua phải thứ giả thì hại người. Có thứ mà xem, sẽ thấy nhiều lắm là thuốc. Hãi thuốc quảng Annam nên thuốc rẻ (CIGARETTES PARYSSINE EXHARD, công nghệ nghiêm túc)

Thấy có bán quảng bánh tuyến bệnh thuốc có in dấu-kiểu sau này mới là thực hiệu:

MARQUE DÉPOSÉE

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bảo-chế.

Gởi bán tại: BLANC, Hanoi; MONTÉS, Hanoi

Thưởng chè thơm

Xin mời quí-khách chiếu-cố sơi chè SINH-THÁI; trong những gói chè SINH-THÁI phần nhiều là có phiếu thưởng chè nhất thơm ngon.

Nhưng đã được thưởng là thưởng gói chè có giá trị, chứ không giảm thưởng lặt vặt 1 2 xu.

Xin quá bộ đến hiệu.

SINH-THÁI

31, Giữa Phố hàng Ngang, 31

HANOI

Số 93

Ngũ mỹ Tài-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lâm-chương truyện cũ có quan phủ *Tế-ninh* là *Tôn-văn-tiến* đeo tổng giam hai đứa ác-tăng: *Nhất-không* và *Nhất-thanh*. Lại đem quân đến chùa *Đản-phong*, đào giếng tì thi-thể *Chu-nghĩa-đồng* mà khâm-liệm mai-táng cho tử-tế. Bao nhiêu điền-sản của hai đứa ác-tăng ấy đều tịch-biên tất cả và trích một phần cho người vợ *Chu nghĩa-đồng* trở về *Duyện-châu*.

Khi tịch-biên xong, *Tôn-văn-tiến* về bẩm *Lâm-chương* bảo rằng:

— Nhà-ngươi đem hai đứa ác-tăng ấy ra mà chém đầu đi, để làm gương cho những kẻ tàn bạo.

Tôn-văn-tiến vâng mệnh, đem hai đứa ác-tăng ra ngoài cửa thành, thế là xong đời *Nhất-không* và *Nhất-thanh*. *Lâm-chương* ở phủ *Tế-ninh*, nhiều những cái án không có đầu mối mà đều tra-xét ra cả, bởi vậy ai cũng gọi ông ta là một ông *Long-đồ* giáng-sinh.

Lâm-chương ở *Tế-ninh* mấy hôm, rồi lại sửa-soạn khởi-hành đi chỗ khác, các quan văn-võ trong thành *Tế-ninh* lại cùng nhau tiễn-đưa ra khỏi địa-giới. *Lâm-chương* cùng *Thang-bưu* xuống thuyền đi.

Đi đến cửa sông *Hoàng-hà*, *Lâm-chương* lại cùng *Thang-bưu* lên bộ, rồi xuống một chiếc thuyền để qua bên kia sông. Chờ trong hồi lâu, người xuống dẫy thuyền, bấy giờ lái thuyền mới chịu nhổ sào.

Khi ra đến giữa sông, nước chảy cuồn cuộn, trông rất ghê sợ thì người lái kim thuyền lại rồi tàn tiền. *Lâm-chương* ngẫng nhìn, thấy hắn hình-dung dữ tợn, đã giết ngay là một đứa hung-ác!

Lâm-chương trao cho hắn 60 đồng tiền mà bảo rằng:

— Đây tôi trả tiền thuyền của hai người chúng tôi!

Người lái thuyền nói:

— Bấy nhiêu tiền trả một người cũng chưa đủ.

Lâm-chương nói:

— Thế thì mỗi người lấy bao nhiêu tiền?

Người lái thuyền nói:

— Qua sông *Hoàng-hà* này mỗi người phải trả 3 phân bạc! Nhà-ngươi hai người phải trả 6 phân!

Lâm-chương nói:

— Dẫu 6 phân cũng không làm chi, nhưng nhà-ngươi tham tiền, nên phải nói-năng cho hòa-nhã.

Người lái thuyền nói:

— Không nói lôi-thôi! mau mau tra tiền đi!

Lâm-chương thấy thì lấy một đỉnh bạc trao cho người lái thuyền mà bảo rằng:

— Đỉnh bạc này một lạng, nhà-ngươi trừ đi 6 phân, còn bao nhiêu thì trả lại ta!

Người lái thuyền cầm lấy đỉnh bạc tra vào trong bọc, rồi nói:

— Còn thừa 4 phân bạc thì lưu tại đây, hôm nào trở về sẽ trừ!

Nói xong, lại quay đi thu tiền người khác. Bấy giờ thuyền ở giữa sông, không ai con biết nói sao cho được, đành mỗi người phải nộp 3 phân bạc cho rồi. Người lái thu đủ số tiền, mới lại chèo thuyền đi. Khi đến bến bờ, lại không chịu ghé thuyền vào bến, mà cắm ngay ở một nơi bùn lầy.

Người lái thuyền bảo mọi người rằng:

— Thôi, các người chịu khó lội mà lên bờ!

Lâm-chương trông thấy bùn lầy, liền nói:

— Nhà-ngươi đã lấy tiền của người ta thì phải ghé thuyền vào bờ cho tử-tế! Sao lại làm người ta như thế!

Người lái thuyền trừng mắt lên mà mắng rằng:

— Người ta lên được thì nhà-ngươi cũng lên được, đừng có nói lô-thôi! Nếu chậm không lên, ta quay thuyền về, mỗi người lại phải trả 3 phân bạc. Ai không đi số tiền thì sẽ bỏ đời!

Hành-khách trong thuyền, chẳng ai dám nói câu nào, đành phải tháo giầy mà lội-ngóp lội xuống đồng bùn, chân nọ rút lên thì chân kia lại thụt sâu xuống. *hang-bưu* thấy vậy, cầm tức không biết đường nào. *Lâm-chương* trông thấy *hang-bưu* nét mặt biến-cải, mới sẽ lắc đầu để bảo ý không nên nổi giận.

Thang-bưu lại phải chịu nhịn mà nói với *Lâm-chương* rằng:

Bá-phụ ơi! Để điệt-nhi xin tháo giầy mà cõng bá phụ qua c ổ lội này!

Nói xong, tức-khắc tháo giầy để cõng *Lâm-chương*. *Lâm-chương* lại bỏi người lái thuyền rằng:

— Chẳng hay nhà-ngươi họ tên là chi?

Người lái thuyền nói:

— Nhà-ngươi chưa biết tiếng ông *Tang-bác-bi* ở bến sông *Hoàng-hà* này hay sao! Ta buôn-bán tại đây đã lâu năm, xưa nay ai cũng phải sợ ta, chứ ta chẳng phải sợ ai cả.

Lâm-chương nói:

— Ta nghe nói quan khâm sai sắp đi kinh-lược tới đây, nhà-ngươi cũng không sợ hay sao!

Tang-bác-bi nổi giận mà rằng:

— Ta thách nhà-ngươi cứ làm trạng mà đi kêu quan kinh-lược, rồi ta sẽ cho biết tay! Thôi, muốn tốt thì lên ngay đi, đừng nói lôi-thôi nữa!

Nói xong, lại lấy tay giẫy *Lâm-chương* một cái, *Lâm-chương* đứng không được vững, tức-thì ngã lăn xuống đồng bùn. *Thang-bưu* t ấy vậy, hầm hầm nổi giận, liền rút dao lưng toan đâm chết *Tang-bác-bi*.

HỒI THỨ LVIII

Thang-bưu trông thấy *Tang-bác bi* giẫy *Lâm-chương* ngã xuống đồng bùn, tức-thì hầm hầm nổi giận, toan rút dao lưng ra đâm chết *Tang-bác-bi*.

Lâm-chương vội vàng gọi mà bảo rằng:

— Hiền-điệt ơi! Hiền-điệt hãy mau mau đỡ ta dậy!

Thang-bưu đỡ *Lâm-chương* dậy, rồi cõng lên trên lưng mà đi vào trong bờ. Trên bờ có một cái miếu, *Thang-bưu* mới cõng *Lâm-chương* vào đấy, rồi cởi áo thảo giầy, gột rửa những chỗ bùn lấm, đem ra ánh nắng phơi.

Lâm-chương ngành nhìn trước cửa có 4 chữ « *Hoàng-hà phúc-địa* ». Đi vào trong cửa, lại thấy có một pho-tượng đứng nghiêm chỉnh-chỉnh, diện mạo dỡ dội, tay cầm kim-tiên. *Lâm-chương* chắp tay vái chào, rồi ngồi xuống bên cửa.

Kẻ áo giầy khô rồi, *Lâm-chương* lại bảo *Thang-bưu* thuê một chiếc thuyền con theo dòng sông *Thanh-giang* đi thẳng về *Hoài-âm*. Khi đến ngoài thành, trời đã gần tối, *Lâm-chương* đình ngủ đợi thuyền, rồi sáng hôm sau mới lên bộ.

Đêm hôm ấy *Lâm-chương* nằm ở dưới thuyền, cứ một mình ngồi quanh nghĩ quẩn: *Tang-bác-bi* kia tuy là một đứa hung-ác lắm thường! Từ xưa đến nay, không biết bao nhiêu người phải khổ-sở. Sáng mai ta vào thành, trước hết phải vì dân trừ cái hại ấy.

Bấy giờ tai nghe văng-vẳng, tiếng trống đã điểm canh ba. *Lâm-chương* vẫn một mình trằn-trọc mãi không ngủ được, mới mở cửa sổ nhìn ra phía ngoài thì thấy bóng trăng vằng-vặc, sáng như ban ngày.

Bỗng thấy một vị hòa-thượng chân tay đeo siềng, qui ở trên bờ sông, ngành mặt xuống dưới thuyền, đang cúi đầu sụp lạy. Lại có một người to lớn qui ở bên cạnh, tay cầm cái dây sắt xích vị hòa-thượng kia.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒ KIM-HOÀN

BIJOUX GOLDTUBÉ

Bằng rồi lại Bắc lại 1 fr. một gram

1 fr.75

Tiền cước : 0.60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECOSSON trên này, thực là chắc chắn đúng tuổi. Có khắc hai chữ đầu tên, hoặc khắc cả tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá : 1 fr. 75. Xin quý-khách hiện rõ số cái kiểu nhẫn muốn mua.

Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tiền sau bán kiểu số tiền lại trả.

Còn như cái khổ nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy bồi, khoét một cái lỗ vào cây tăm mẫu Rồi gửi một cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E
211, Rue Saint Honoré, PARIS

tại chuyển tiền sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyển Catalogue có vô những đồ tặng.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi làm cho hay ho vặt, nông thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết
MÁU ĐỎ

許利裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 256

Bản-hiệu có bán buôn các thứ nước nhẫn, hàng tốt nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, nuyền, lĩnh, lục, hàng, quế, sến vàn, sơ hàng Saigon cho Tĩnh, Thanh, sến sến.

Hay mời cả đi rẻ sến mới, làng thâm, mong đến sẽ mới mua rộng bảo. Không hàng nếp bán buôn tăng tấm, chẳng khứng bán lẻ sơ không có mẫu gửi đi sến tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Kính-bạch
YU-WO-TSEONG

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

GIÁ mỗi quyển . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 12

Ai ở xa xin viết thư về cho ông Bùi-xuân-Thăng
61 – 63, Rue du Coton – Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt-ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

VỊ THUỐC KIẾN HIỆU

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, *thuốc này các vị thiếu-niên đã nhiều Ngài đắc dụng, vì nó chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p. 00.*

2) **Thuốc-ho**, *ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống già nửa chai nhẹ ngay lập tức, mỗi lọ 0p 30.*

3) **Thuốc lị**, *bệnh lị thì lắm thứ, có đỏ, có trắng, hoặc vàng, hoặc huyết, hễ không có hiệu phát ỷ trị, thực dễ hai người, thứ thuốc này có thể trị các chứng lị, mỗi chai 0 p. 30.*

4) **Bạch-trọc-linh-đan**, *bản-hiệu có hai thứ thuốc lậu, một thứ mới bị mà đau, một thứ bị đã lâu mà không đau, mỗi lọ 1 p. 00.*

Trong hiệu lúc nào cũng có thầy thuốc nên hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Qui-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi tiền trước, và tiền cước mỗi đồng thêm 0 p. 20, từ 1 p. 00 trở lên mấy gửi hầu.

SIOU-HANG-LAM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

- MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT
CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT DÙNG
NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các hiệu thuốc Pháp toàn cõi Đông-Dương

Bán sỉ tại Hà-nội tại các nhà sau này :

Nhà chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

CÁC BỆNH SAU NÀY :

1. Bệnh ngoài da ; nhọt đầu đanh.
2. Đau xương.
3. Tào lâu ngày.
4. Đau phát-huyết-quản.

Điều trị bằng thuốc :

ROB DÉPURATIF MONTÈS

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

泰 LỢI THÁI 利

110, Rue des Changeurs, 110
HANOI

Bản-hiệu chuyên nghề ngót 20 năm, buôn bán thực thà, được nhiều qui-khách chiếu-cố, hằng ngày vẫn gửi vàng và đồ vàng đi bán các tỉnh trong cõi Đông pháp và Cao-miên Lào.

Dù khách quen hay lạ, hễ gửi Commande mà có đặt tiền trước thì bản hiệu cũng chiếu theo thời giá mà gửi đồ đến tận nơi.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Khi quý-khách xin mẫu ngài mua bảo khai có việc gì viết thư đặt mẫu bản-quán, thì cho biết mẫu đã in ở tờ giấy gói bảo, hoặc là gửi cho bản-quán mẫi giấy quán lý, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo nếu nghỉ thường hay lỡ sót của (1), hoặc thất quá, không cho đặng, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái pháp chế thuốc này thảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ cho được rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghịp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính

Giá bán : 2 $ 50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

NỮ-HẢI-TẶC
(Trinh-thám tiểu-thuyết)
PHẠM-BÙI-CẦM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ
Sách dày hơn 100 trang
Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp
Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 30
Tiền cước . . . . . 0 . 11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho :

M. BÙI-XUÂN THĂNG
61-63 Rue du Coton — Hanoi

HIỆU

BERTHUIN

SAVON DENTIFRICE
SÀ-PHÒNG ĐÁNH DĂNG

BỘT ĐÁNH DĂNG

Pachod Frères & Cie

2050

ĐỒNG-HỒ BÁO THỨC

Giá bán 3 $ 00 cả cước

Bảo hành máy chạy 3 năm

Bán tại hiệu : **LY-SENG-BAO**, 42, Phố hàng Bè, Hanoi 2057

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhằm tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại.

Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2052

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đôi sáu ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

NGƯỜI BIỂN-LẬN

(L'AVARE)

Hài-kịch của MOLIÈRE tiên-sinh soạn ra
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

Hội Ái-hữu của Tân-cựu học-sanh trường Cao-đẳng đã diễn lại nhà hát lớn Hanoi, ngày 18 Janvier 1924

In chữ Pháp và chữ Quốc-ngữ hai lối văn song nhau

Giá mỗi quyển. . . . . 0 $ 50
Tiền cước gởi đi các tỉnh, mỗi quyển. . . . . 0 . 11

CÓ BÁN TẠI BẢN-QUÁN

LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 3.500 tờ)
6 trương

GIÁ BÁN BÁO :

Một năm	19 $ 00
Sáu tháng	6 . 50
Ba tháng	3 . 50

Bảo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thân nhận.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ong L. BLANC *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2 $ 50 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚飯前喫壹杯酒補沒喫國歌喫肩

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

1252

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Tôn mua vé thì giá là quan, cứ thì đồng [illegible] tháng mỗi tháng ba quan. Hễ mua vé đủ số, liền được ngay một vé, rồng mình có trúng số thì được số tiền. Nhưng chỉ mua nhà đánh địa một lần, thời liền không ngoài đóng, thì đã được ba mươi vé rồi, lại được có quyền mua thêm một vé với giá số mình lựa chọn.

Vé CRÉDIT NATIONAL mỗi năm tôn lại các ngày với số, là tại Amiens, tại Orléans, tại Lyon, tại Poitiers, tại Rouen, tại Marseille, tại Bordeaux, tại Nevers.

Mỗi lần rút số như sau :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
5 lô.	50.000 quan

Giữa rút số tôn kỳ trong một năm công là 20 triệu quan

Nhưng vậy rất nó cũng dễ trong tầm

Muốn rõ xin cứng rút số lấy, mua gởi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Paperie, MARSEILLE (France) R. C. 6575

Vậy hôm vé mấy tháng nhơn hiện [illegible] ngày 12 Mars 1923, nên phải mua vé được có trúng nhiều.